

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu	0541.6.MAT2.D.SUZ	
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	Systemy uczące się i ich zastosowanie w analizie danych <i>Machine learning and data analysis</i>
	angielskim	

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	matematyka
1.2. Forma studiów	studia stacjonarne
1.3. Poziom studiów	studia drugiego stopnia
1.4. Profil studiów	ogólnoakademicki
1.6. Jednostka prowadząca przedmiot	WSP, Katedra Matematyki
1.7. Osoba/zespół przygotowująca/y kartę przedmiotu	Dr Elżbieta Zajac
1.8. Osoba odpowiedzialna za przedmiot	Dr Elżbieta Zajac
1.9. Kontakt	ezejac@ujk.edu.pl

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Przynależność do modułu	Fakultatywny
2.2. Język wykładowy	polski
2.3. Semestry, na których realizowany jest przedmiot	4
2.4. Wymagania wstępne	Znajomość podstaw pracy w środowisku R

3. SZCZEGÓŁOWA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

3.1. Forma zajęć	wykład, ćwiczenia laboratoryjne	
3.2. Miejsce realizacji zajęć	zajęcia w pomieszczeniu dydaktycznym UJK	
3.3. Forma zaliczenia zajęć	zaliczenie z oceną (wykład, ćwiczenia laboratoryjne)	
3.4. Metody dydaktyczne	wykład – wykład informacyjny, prezentacja, analiza przypadku ćwiczenia laboratoryjne –rozwiązywanie problemów, dyskusja, praca nad projektem	
3.5. Wykaz literatury	podstawowa	Rutkowski L., Metody i techniki sztucznej inteligencji, PWN, Warszawa 2005 Larose D. T. , Metody i modele eksploracji danych, PWN, Warszawa 2008 Cichosz P., Systemy uczące się, Wydawnictwa Naukowo-Techniczne, Warszawa 2000. https://archive.ics.uci.edu/ml/index.php - Machine Learning Repository
	uzupełniająca	

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY KSZTAŁCENIA

4.1. Cele przedmiotu (z uwzględnieniem formy zajęć)	Wykład C1 – przedstawienie podstawowych zagadnieniami uczenia się maszynowego C2 - zaznajomienie studentów z zasadami stosowania systemów uczących się w analizie danych Ćwiczenia laboratoryjne C1 – nauczanie praktycznej realizacji analizy danych w oparciu o systemy uczące się
4.2. Treści programowe (z uwzględnieniem formy zajęć)	Wykład: Zagadnienie uczenia się maszynowego. Uczenie się z nauczycielem i bez nauczyciela. Klasteryzacja metodą k średnich jako przykład uczenia się bez nauczyciela. Klasyfikacja z użyciem drzew decyzyjnych jako przykład uczenia się z nauczycielem. Lasy losowe jako przykład klasyfikatora złożonego. Podstawowe rodzaje sieci neuronowych i ich uczenie. Zastosowanie perceptronu wielowarstwowego w zagadnieniach klasyfikacji. Zastosowanie sieci Kohonena w zagadnieniach klasteryzacji. Zagadnienie drążenia dużych zbiorów danych („data mining”), przebieg i zasady realizacja analizy danych w wybranym środowisku, np. R. Ćwiczenia laboratoryjne: Stosowanie wybranych systemów uczących się i realizacja analizy danych w wybranym środowisku, np. R.

4.3. Przedmiotowe efekty kształcenia

Efekt	Student, który zaliczył przedmiot	Odniesienie do kierunkowych efektów kształcenia
w zakresie WIEDZY:		
W01	rozumie istotę uczenia się maszynowego i podaje przykłady sytemów uczących się	MAT2A_W05
W02	wymienia i charakteryzuje podstawowe rodzaje systemów uczących się	MAT2A_W05 MAT2A_W14
W03	opisuje zastosowania systemów uczących się w zagadnieniach klasyfikacji i podaje odpowiednie przykłady	MAT2A_W05 MAT2A_W14 MAT2A_W16
W04	opisuje zastosowania systemów uczących się w zagadnieniach klasteryzacji i podaje odpowiednie przykłady	MAT2A_W05 MAT2A_W14 MAT2A_W16
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI:		
U01	rozpoznaje problem, w tym zagadnienia praktyczne, które można rozwiązać przy użyciu systemów uczących się.	MAT2A_U06 MAT2A_U11
U02	stosuje metodę k-średnich w zagadnieniu klasteryzacji	MAT2A_U15 MAT2A_U11
U03	stosuje drzewa decyzyjne oraz lasy losowe w zagadnieniach klasyfikacji	MAT2A_U06 MAT2A_U07
U04	stosuje sieci neuronowe w zagadnieniach klasyfikacji i klasteryzacji	MAT2A_U15 MAT2A_U11
U05	Przygotowuje dane do analizy danych, i analizuje dane z wykorzystaniem systemów uczących się	MAT2A_U15 MAT2A_U11
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:		
K01	uznaje znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów praktycznych	MAT1A_K02
K02	pracuje w grupie nad projektem	MAT1A_K05

4.4. Sposoby weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia

Efekty przedmiotowe (symbol)	Sposób weryfikacji (+/-)			
	Sprawozdania		Projekt	
	Forma zajęć		Forma zajęć	
	W	C	W	C
W01	+			
W02	+			
W03	+			
W04	+			
U01	+			+
U02	+			+
U03	+			+
U04	+			+
U05				+
U06				+
K01				+
K02				+

4.5. Kryteria oceny stopnia osiągnięcia efektów kształcenia

Forma zajęć	Ocena	Kryterium oceny
wykład (W)	3	co najmniej 50% i nie więcej, niż 60% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania
	3,5	ponad 60% i nie więcej, niż 70% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania
	4	ponad 70% i nie więcej, niż 80% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania
	4,5	ponad 80% i nie więcej, niż 90% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania
	5	ponad 90% liczby punktów możliwych do uzyskania

ćwiczenia laboratoryjne (C)	3	co najmniej 50% i nie więcej, niż 60% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania
	3,5	ponad 60% i nie więcej, niż 70% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania
	4	ponad 70% i nie więcej, niż 80% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania
	4,5	ponad 80% i nie więcej, niż 90% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania
	5	ponad 90% liczby punktów możliwych do uzyskania

5. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta
	Studia stacjonarne
<i>LICZBA GODZIN REALIZOWANYCH PRZY BEZPOŚREDNIM UDZIALE NAUCZYCIELA /GODZINY KONTAKTOWE/</i>	45
<i>Udział w wykładach</i>	15
<i>Udział w ćwiczeniach laboratoryjnych</i>	30
<i>SAMODZIELNA PRACA STUDENTA /GODZINY NIEKONTAKTOWE/</i>	30
<i>Przygotowanie do wykładu</i>	0
<i>Przygotowanie do ćwiczeń laboratoryjnych</i>	10
<i>Przygotowanie sprawozdań</i>	10
<i>Przygotowanie projektu</i>	10
ŁĄCZNA LICZBA GODZIN	75
PUNKTY ECTS za przedmiot	3

Przyjmuję do realizacji (data i podpisy osób prowadzących przedmiot w danym roku akademickim)

.....